

JORDI FLAY

Els presidents de Caixa Terrassa, Caixa Sabadell i Caixa Manlleu segellen un acord històric. Neix Unnim, la primera gran fusió amb DO Catalunya.

El trencaclosques comença a encaixar

En forma de fusió amb més caixes de casa, a través d'un SIP fora del territori o explorant fusions amb caixes de fora dels Països Catalans, les nostres entitats comencen a trobar el seu lloc en el nou mapa financer. A Catalunya ja han culminat dues grans fusions.

Francisco Camps, José Luis Olivas –president de Bancaixa– i Modesto Crespo –president de la CAM– conversen en presència del conseller Gerardo Camps i Rafael Soriano –president de Caixa Ontinyent.

“Sense Caixa Girona perdem el 20% de volum però guanyem el 100% de cohesió i entusiasme per un projecte de futur.” El balanç el feia Enric Mata, director general d’Unnim, el dia que les assemblees generals de Caixa Manlleu, Caixa Terrassa i Caixa Sabadell van donar l’últim vist-i plau a la fusió sense ni un sol vot en contra i ni un sol però. Unnim naixerà l’1 de juliol, però ja fa temps que caminen plegades, totes tres entitats. De fet, Unnim ja ha començat a comercialitzar productes financers conjunts.

El Banc d’Espanya ha posat aquesta fusió com a exemple de *savoir faire* financer, laboral i social, i la bona sintonia entre els seus directius –malgrat la rivalitat històrica entre

Sabadell i Terrassa– no es dissimula gens, com tampoc l’acollida que ha tingut entre els treballadors. El nou conveni de l’entitat recollirà els aspectes més favorables per als treballadors de cadascun dels tres convenis anteriors. Evidentment, hi haurà reducció de plantilla i d’oficines –de 760 sucursals a 610–, però els mateixos sindicats reconeixen que el procés s’ha fet de manera consensuada i gens traumàtica.

La nova entitat d’estalvi disposa d’uns actius totals de prop de 30.000 milions, uns dipòsits administrats de 27.000 milions i una inversió creditícia de 21.000 milions. El volum total de recursos propis és de 2.390 milions, és a dir, més d’un 50% respecte als mínims estipulats pel Banc d’Espanya. Unnim serà la tercera caixa

catalana en dimensió i l’onzena del rànquing de les 45 caixes de l’estat espanyol, tot esperant que les noves fusions canviïn la classificació.

Serra i Formosa pleguen. També la setmana passada culminava la segona gran fusió de Catalunya, això sí, després d’un procés més tempestuós pel que fa a l’ajustament de les sinergies. Les assemblees de Caixa Catalunya, Caixa Tarragona –ambdues de fundació pública– i Caixa Manresa, van confirmar l’acord de fusió (encara sense un nom), que donarà lloc a la quarta caixa d’estalvis de Catalunya i gestionarà més de 80 milions d’euros en actius. A l’assemblea de Caixa Catalunya, el seu president, Narcís Serra, va anunciar –ja era previst– que es retirarà quan

es constitueixen els òrgans de govern de la nova entitat, cap al novembre. Amb els nous estatuts de l'entitat, la Diputació de Tarragona, ara a mans de CiU, també haurà de donar el vist-i-plau al president, que nomenarà la Diputació de Barcelona. I la primera exigència de CiU ha estat clara: apartar el socialista Narcís Serra.

Entre els possibles substituïts de Serra s'esmenta Antoni Llardén, actual vicepresident primer de Caixa Catalunya. Amb carnet del PSC i experiència com a alt càrrec d'un govern del PSOE, Llardén és actualment president d'Enagás, el gestor de la infraestructura gasista a l'estat espanyol. Però el seu perfil s'allunya molt del marcadament polític de Serra i, de fet, és percebut com un alt executiu d'empreses que va començar la carrera a Gas Natural més que no pas com un polític que es dedica al món empresarial per dictat d'un partit.

En canvi, el perfil professional de l'actual director general de Caixa Catalunya, Adolf Todó, és acceptat per la Diputació de Tarragona i ratificat com a director general de la nova entitat. Todó tindrà com a director adjunt Jaume Massana, mentre que Feliu Formosa, actual director general de Caixa Manresa, no formarà part del nou equip directiu, oficialment per iniciar una nova etapa professional, després d'haver estat uns quinze anys a la caixa d'estalvis manresana.

Formosa sempre ha estat un gran defensor de les fusions, convençut que en un entorn financer canviant, una entitat financera de la mida de Caixa Manresa no podria finançar-se als mercats internacionals tal com havien fets les caixes espanyoles els anys previs a la crisi de les *subprime*.

Penedès, Laietana i Girona, soles. Segellades aquestes dues fusions, el mapa financer de Catalunya queda pràcticament embastat, només esperant que Caixa Laietana, Caixa Penedès i Caixa Girona facin algun moviment abans del 30 de juny, si és que opten per una fusió, no necessàriament entre elles, o per un sistema institucional de protecció (SIP) amb caixes d'uns altres territoris. Penedès

La CAM vol evitar tant sí com no d'acabar a mans de Caja Madrid, com voldria el Banc d'Espanya

i Laietana exploren diverses possibilitats d'acords, mentre que Caixa Girona ha deixat clar que vol continuar caminant sola.

De fet, el seu president, Manel Serra, està convençut que les ajudes del FROB aniran més enllà del 30 de juny i que, per tant, no calen presses. L'entitat vinculada a la Diputació de Girona es va despenjar a darrera hora del projecte de fusió d'Unnim, adduint que estava preparada per a continuar el camí tota sola. Ara com ara, hi ha quinze caixes d'estalvis a tot l'estat espanyol que no han engegat cap procés de fusió en ferm, i que, per tant, no s'han acollit a les ajudes del FROB.

Si vol mantenir-se al marge de la reestructuració del sistema financer, Caixa Girona haurà de suportar la pressió del Banc d'Espanya i del govern català. El conseller d'Economia i Finances, Antoni Castells, ha urgint les caixes del Penedès, Girona i Laietana a "accelerar els contactes" perquè "no hi ha cap entitat que no necessiti els recursos del FROB".

Castells pronostica que hi podria haver moviments els dies vinents: "Voldria creure que es produiran esdeveniments durant les pròximes setmanes." El conseller creu que s'ha fet un "pas molt important" en un procés "complex" però "necessari" per tenir "entitats més sòlides, més eficients, més capaces de fer front a una situació que ha estat complicada i que ho pot continuar essent durant un temps".

Qui serà la núvia? Si el futur de les caixes del Penedès, Laietana i Girona és en suspens, el de les dues principals caixes d'estalvis valencianes, Bancaixa i la Caja de Ahorros del Mediterráneo (CAM) és tota una incògnita, i molt especialment el d'aquesta darrera. Després de deu dies de titubeigs, filtracions, reunions d'última hora, a l'hora de tancar aquesta edició la CAM no havia

concretat qui seria el seu company de ball, a desgrat de les pressions exercides pel Banc d'Espanya, que vol, tant sí com no, fusionar l'entitat que dirigeix Modesto Crespo. Divenres passat a migdia, la CAM tenia previst de celebrar una assemblea general a la qual s'arribava amb totes les possibilitats obertes i una sola certesa: que la Generalitat Valenciana ha estat incapaç d'assolir una fusió entre Bancaixa i CAM, malgrat que per primera volta a la història els empresaris alacantins i els òrgans directius de l'entitat no s'hi mostraven renuents.

L'assemblea general de la CAM havia de tenir lloc després de deu dies d'infart en què l'entitat no s'ha estat de canviar de parella de ball —de Bancaixa a Cajastur, passant per Cajamurcia o Bilbao Bizkaia Kutxa (BBK)—, per mirar d'evitar fora com fora Caja Madrid, malgrat els intents reiterats del Banc d'Espanya. L'organisme regulador, des de l'estiu passat, persegueix una fusió o un SIP entre les caixes alacantina i madrilenya amb l'objectiu de donar forma a un gegant financer i solucionar els problemes que totes dues arrossegueu. L'operació, però, no ha comptat mai amb l'aquiescència dels directius de la CAM, que han temut que els seus interessos es diluïren entre els de Caja Madrid, la segona entitat més gran de l'estat espanyol.

Les reserves contra Caja Madrid arribaren fins al punt que van motivar un acostament a Bancaixa. L'aproximació era apadrinada per la Generalitat Valenciana —del novembre passat ençà, l'administració valenciana vol una unió de les dues caixes valencianes—, però per primera volta l'operació també comptava amb el vist-i-plau de la majoria dels empresaris alacantins, històricament contraris a una fusió amb la caixa que dirigeix José Luis Olivas. La patronal Coepa i la cambra de comerç d'Alacant van fer declaracions en sentit favorable,

la qual cosa es va interpretar com la prova definitiva que la suma era possible. Però al món de les entitats financeres, 1+1 no sempre fan 2, com es va encarregar de mostrar un estudi encomanat per les dues caixes a Analistas Financieros Internacionales sobre la viabilitat de la fusió. El document assenyalava que hi ha coincidències en les ràtios de totes dues entitats que desaconsellen l'operació. Bancaixa i CAM comparteixen el 38% dels seus clients i tenen una càrrega immobiliària feixuga als seus balanços, amb la qual cosa l'entitat resultant tardaria una dècada a digerir-ne els costos.

Descartada l'opció Bancaixa, la CAM va continuar negociant a diverses bandes, sempre amb l'alè del Banc d'Espanya al clatell. Entre les possibilitats que es prenen en consideració abans de l'assemblea de dividendes passat hi ha la d'un SIP –una forma d'integració d'entitats financeres que posen en comú recursos i comparteixen criteris de risc sense perdre la personalitat jurídica pròpia– amb l'asturiana Cajastur i la basca BBK. Tanmateix, a l'hora de tancar aquesta edició l'acord no semblava prou madur, sobretot en vista dels terminis marcats pel Banc d'Espanya. El regulador espanyol té marcat al seu calendari el dia 15 de

jamúrcia, que dirigeix Carlos Egea. L'entitat murciana pretenia quedar-se la seu social en territori murcià –cosa que significava tributar a Múrcia i que l'entitat resultant quedara a l'empara de la legislació murciana–, i alhora mantenir el poder executiu durant els primers cinc anys de vida de la caixa resultant. A final de la setmana passada, però, tots aquests entrebancs semblaven haver-se dissipat i, novament, una hipotètica unió prenia una certa embranzida. El PSPV hi dona suport implícit, mentre que el del PP d'Alacant és ben explícit. “Això no trenca la Comunitat Valenciana com diuen algunes ments estretes, sinó tot al contrari, fa més potent la comunitat”, va dir dijous passat José Joaquín Ripoll, president de la diputació d'Alacant. Per a Ripoll, el matrimoni de CAM i Cajamúrcia seria una unió natural perquè Alacant i Múrcia han tingut una relació “molt estreta des de sempre”.

Si bé la Generalitat no és del tot refractària a aquesta unió, també és cert que una fusió entre CAM i Cajamúrcia seria una victòria del PP d'Alacant i, molt especialment, de José Joaquín Ripoll sobre Francisco Camps. El dirigent alacantí és l'opositor més ferm al president de la Generalitat dins les files del PP i s'ha mostrat molt crític amb la ma-

el govern valencià ha estat incapaç de fer seure Bancaixa i CAM en una mateixa taula i fer-los signar un acord. “Aquest hauria d'haver estat un projecte estratègic, de país, però el govern ni hi era ni l'esperaven”, es lamenta un conseller de Bancaixa partidari de la fusió. A parer seu, “sense un govern fort, guanyen els personalismes”.

La situació posa en evidència la debilitat de Camps, que ha estat un dels pocs presidents autonòmics incapaços de concretar fusions entre caixes d'una mateixa comunitat autònoma, tot i comptar amb el màxim percentatge de representació als òrgans de decisió. El seu homòleg a Galícia, Alberto Nuñez Feijóo, ha estat l'artífex de la fusió entre Caixa Galícia i Caixanova, tot i que ni el Banc d'Espanya ni el seu partit no veien amb bons ulls aquesta operació. També a Castella i Lleó, governada igualment per un membre del Partit Popular, Juan Vicente Herrera, s'ha dut a terme una operació intraregional. En aquest cas, les dues caixes principals, Caja España i Caja Duero, han estat les fusionades. A Andalusia, la Junta va vetar que Cajamúrcia absorbira Cajasur i va obligar aquesta darrera a afegir-se a la fusió entre la malagueña Unicaja i Caja de Jaén.

La hipotètica unió entre CAM i Bancaixa, que ja perseguiren els seus predecessors –Joan Lerma, primer, i Eduardo Zaplana, després–, sembla avui tan lluny com sempre, si no més.

El conseller d'Economia de les Illes ha demanat a “Sa Nostra” de “mantenir la seua identitat” i evitar de ser absorbida

juny com a data màxima perquè les entitats financeres li presenten les seues propostes de fusió a fi de poder accedir als fons de reestructuració ordenada bancària (FROB). Alhora, una decisió tal hauria de passar per l'assemblea extraordinària, que ha de convocar-se amb un termini mínim de quinze dies.

Així doncs, l'opció amb més possibilitats de reeixir a final de la setmana passada era la de Cajamúrcia. I això malgrat que fa només deu dies el principi d'acord entre CAM i Cajamúrcia es va fer miques per les pretensions desmesurades de Ca-

nera com València ha gestionat el cas *Gürtel*. Una victòria de les seues tesis en matèria de caixes d'estalvis seria un colp de puny a la cara del president del Consell.

Sense alè per a les caixes. En tot cas, si hi ha res que haja posat en evidència aquest procés, més enllà del desenllaç final, ha estat la feblesa de la Generalitat Valenciana a l'hora d'imposar les seues tesis. De manera explícita, des de l'hivern passat al palau de Benicarló hom apostava per fusionar les dues principals entitats valencianes. En tot aquest temps,

Sa Nostra cerca aliats. Les illes Balears no tenen una llei de caixes d'estalvis, al contrari d'allò que passa a totes les altres comunitats autònomes. Per tant, les vicissituds de les dues caixes –la petita de Colònia i la de Balears, “Sa Nostra”– queden orfes d'una regulació autonòmica. I ara que hi ha la possibilitat que “Sa Nostra” acordi d'integrar-se en un sistema institucional de protecció amb caixes d'uns altres territoris, és quan més es troba a faltar aquesta llei. Precisament això reclamava fa poc Unió Mallorquina, partit que presentà una proposició no de llei al Parlament illenc perquè es fes la llei sectorial amb l'objectiu, entre

FOTOGRAF

“Sa Nostra” encara no ha decidit el seu futur, malgrat que el termini per a accedir als fons de reestructuració bancària s’acaba el 30 de juny.

més, que qualsevol “fusió, aliança o integració que afecti les caixes d’estalvis amb seu a les Balears requeresquin autorització prèvia per part del govern”. El president d’UM, Josep Melià, explica que és conscient que el procés d’aliança s’ha engegat i que el Banc d’Espanya impulsa les fusions i aliances a fi de completar-les abans de final de juny. Tanmateix, creu que cal evitar el risc potencial de “deslocalització” de les caixes de les Balears. Per això pensa que es podria cercar la fórmula –segurament a través d’un decret– perquè, a banda de redactar la llei, que seria molt més lenta, el govern tingués la possibilitat de vetar una fusió o una aliança que implicàs la pèrdua de la naturalesa de les entitats o bé que significàs que el centre de decisió se n’anàs fora de les Illes.

Segon intent de SIP. Fa uns quants mesos “Sa Nostra” començà a negociar d’integrar-se en un SIP amb les caixes de Navarra, Burgos i Canàries. Fins i tot representants de cada una anaren a Palma i es deixaren fotografiar per escenificar allò que con-

sideraren un “acord segur”, tot i que reconeixien que “Sa Nostra” requeria més temps per “incorporar-s’hi”, segurament al juny, mentre que la resta ja estaven d’acord. Tanmateix, la caixa il·lenca finalment rebutjà d’entrar al SIP que té per nom Caja Cívica. Oficialment, el rebuig fou per raó de les reserves que aixecava la potència d’una de les entitats, que obscuria la resta. Malgrat el fracàs del primer intent, es donava per fet que n’hi hauria un altre i que finalment “Sa Nostra” s’incorporaria a algun SIP, després d’haver descartat la fusió.

El dia 11 de maig, el conseller d’Economia, Carles Manera, explicava al Parlament que havia demanat a “Sa Nostra” que en el procés d’aliança amb les altres caixes tingués com a prioritat mantenir “la seva identitat” i que, per tant, li recomanava que exploràs l’acord amb caixes “de semblant grandària per evitar de ser absorbida de fet per alguna de molta més magnitud”. Segons el conseller és “fonamental” que l’acord es faci amb caixes que no posin en dubte la presència territorial de “Sa Nostra” a les Balears i que no siguin un risc

per a la tasca social que desenvolupa l’entitat a les Illes. Així mateix, Manera explicà que “el govern actua amb complicitat amb ‘Sa Nostra’ en el procés de fusió freda [nom que es dóna a les SIP]”, que confia que es tanqui en un termini breu.

Des de principi de maig, “Sa Nostra” negocia la integració en una aliança estratègica amb les caixes de Cantàbria, Múrcia, Granada i Extremadura. No es descarta que es puguin afegir a l’operació també Cajastur i Caixa Penedès. El termini per a demanar ajuts del fons de reestructuració bancària acaba el dia 30 de juny i, per tant, per a tenir accés a aquests fons s’ha d’haver enllestit la integració al SIP abans d’aquell dia. Aquesta aliança voldria dir que les caixes compartirien en part el sistema informàtic, acudirien juntes als mercats financers a comprar actius i establirien uns altres mecanismes de col·laboració, però “Sa Nostra” no perdria la seva identitat.

*Gemma Aguilera
Miquel Payeras
Violeta Tena*